

Etsivän nuorisotyön järjestäminen 1.12.2022-30.11.2023

Sivla 25.11.2021 § 139
433/12.05.02/2021

Valmistelija vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki, puh. 040 571 6556

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tarkoituksena on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palveluiden ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivä nuorisotyö on läsnä nuorten keskuudessa ja tarjoaa mahdollisuutta turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa vastauksia nuorta askarruttaviin kysymyksiin ja auttaa nuorta löytämään elämäntilanteessaan tärkeät palvelut. Työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolella. Etsivän nuorisotyön lähtökohtana on se, että nuori saa apua, jos hän itse on sitä valmis ottamaan. Jämsän alueella etsivän nuorisotyön yhtenä painopisteenä ovat toisen asteen opiskelun keskeyttäneet, keskeyttämisvaarassa olevat ja yhteiskunnan palveluista syrjään jääneet nuoret. Työtä tehdään työparityöskentelynä.

1.1.2011 voimaan tulleeseen nuorisolakiin on kirjattu säännökset paikallisten viranomaisten monialaisesta yhteistyöverkostosta sekä etsivästä nuorisotyöstä ja siihen liittyvästä tietojen luovuttamisesta sekä luovutettujen tietojen käytöstä. Edellä mainitun lain luku 3 § 7 b mukaan kunta voi järjestää etsivää nuorisotyötä hankkimalla palvelun nuorten palveluja tuottavalta yhteisöltä, jolloin kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään nuorisolain mukaisesti. Lainmukaisuutta valvomaan kunta nimeää vastaavan viranhaltijan.

Työvalmennussäätiö Avitus käynnisti Opetusministeriön myöntämän tuen avulla syyskaudella 2010 etsivän nuorisotyön. Uutta rahoituskautta varten Työvalmennussäätiö Avitus on laatimassa hakemuksen, jolla on tarkoitus jatkaa etsivän nuorisotyön toteuttamista 30.11.2023 saakka. Rahoituskaudet eivät ole kalenterivuosiin tai lukuvuosiin sidottuja, vaan noudattavat rahoituksen myöntäjän aikatauluja. Hakemuksen liitteeksi on laadittu hakemuksessa edellytetty yhteistyösopimus. Etsivän nuorisotyön maksuosuus Jämsän kaupungille on hankekaudella 1.12.2022 - 30.11.2023 arvioitu olevan 63 000 euroa. Etsivään nuorisotyötä tekee kolme päätoimista työntekijää.

Työvalmennussäätiö Avituksen kaikkien nuorisotyötoiminnan hankkeiden maksuosuus kaupungille on vuoden 2022 osalta yhteensä 123 500 euroa. Etsivän nuorisotyön maksuosuus Jämsän kaupungille on arvioitu olevan 58 500 euroa. Tämän lisäksi Avitus järjestää nuorten starttipajatoimintaa (LuovaStartti), jonka maksuosuudeksi kaupungille on arvioitu vuodelle 2022 45 000 euroa ja nuorten yksilövalmennusta, jonka kustannukset

kaupungille vuodelle 2022 ovat arviolta 20 000 euroa.
Rahoitushakemuksessa ei edellytetä yhteistyösopimusta starttipajatoiminnan eikä yksilövalmennuksen osalta.

Etsivä nuorisotyö on Jämsässä saanut aikaan hyviä tuloksia. Etsivät ovat tavoittaneet asiakasnuorensa lähes sata prosenttisesti ja myös pääosa tavoitetuista on saatu ohjattua eteenpäin (koulutus, kurssi, valmennus, hoito tms.). Etsivällä on taustatukenaan erittäin hyvä yhteistyöverkosto. Myös nuoret ovat suhtautuneet etsivään työhön pääasiassa myönteisesti.

Koronapandemia vuoksi etsivän nuorisotyö siirtyi 17.3.2020 etätöihin. Poikkeustilan aikana etsivässä nuorisotyössä opeteltiin uudenlainen toimintakulttuuri ja otettiin käyttöön uudet viestintävälineet muun muassa Teams, Discord, videopuhelut, ryhmäpuhelut nuorten ja verkoston kanssa. Toukokuussa 2020 etsivässä nuorisotyössä aloitettiin hybridityöskentelymuoto ja työntekijät osallistuivat nuoren tilanteen etenemisen kannalta välttämättömiin yksilö- ja verkostotapaamisiin. Koronapandemian aikana on keskeistä ollut kiinnipitävä työote ja nuorten kannattelu poikkeuksellisena aikana.

Oppilaitoksista Gradia Jämsä on huomattavin yhteistyökumppani. Käytännön työmuodot vaihtelevat asiakaskohtaisesti. Tavoitteena on kuitenkin saada yhteys esim.opiskelun keskeyttämisvaarassa / keskeyttäneeseen nuoreen ja pohtia hänen kanssaan ensisijaisesti opintojen jatkamista tavalla tai toisella. Tarvittavia tukitoimia käydään läpi elämän perusasioiden kuntoon saattamiseksi ja koko perheen kanssa tehtävää yhteistyötä tavoitellaan. Asiakslähtöisesti nuoria ohjataan eteenpäin elämäntilanteen mukaan (päihdeongelma, mielenterveys, sairaus, asunnottomuus ym.). Nuoren on kuitenkin aina itse oltava valmis yhteistyöhön.

Etsivään nuorisotyöhön ohjautui nuoria vuoden 2020 aikana yhteensä 211. Useista yrityksistä huolimatta 7 nuorta jäi tavoittamatta. Osa etsivän nuorisotyön asiakkaista on mukana myös muissa Avituksen palveluissa.

Työvalmennussäätiö on tehnyt hakemuksen ja siihen liittyvä yhteistyösopimus on laadittu hakemuksen liitteeksi (sopimus esityslistan ohessa).

Etsivä nuorisotyö on toiminut hankerahoitteisesti v. 2010 alkaen. Hyvinvointialueiden perustamisen ja toiminnan turvaamiseksi toiminnan vakiinnuttaminen ja sen muoto on perusteltua arvioida v. 2022.

Vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki selvitti asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 26 § Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja yleinen toimivalta, kohta 15) päättää toimialaansa koskevien sopimuksien hyväksymisestä ja päättää sopimusten vastuuhenkilöistä toimialallaan

Sivistyslautakunta hyväksyy Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa tehtävän yhteistyön ja laaditun yhteistyösopimuksen etsivän nuorisotyön järjestämisestä ajalle 1.12.2022-30.11.2023. Sopimuksessa esitetty kaupungin rahoitusosuus toteutuu vain, jos kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvioesityksen vuodelle 2022.

Sivistyslautakunta nimeää etsivästä nuorisotyöstä vastaavaksi viranhaltijaksi vapaa-aikapalvelupäällikön, joka vastaa siitä, että etsivää nuorisotyötä järjestetään nuorisolain mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.